

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 87/22
Luxemburg, 18 mai 2022

Hotărârea în cauza T-577/20,
Ryanair/Comisia (Condor – ajutor de salvare)

Tribunalul Uniunii Europene confirmă compatibilitatea ajutorului german de salvare în favoarea Condor cu dreptul Uniunii

Faptul că dificultățile financiare ale Condor rezultau din plasarea în lichidare a grupului Thomas Cook nu împiedica aprobarea acestui ajutor de către Comisie

La 25 septembrie 2019, compania aeriană Condor Flugdienst GmbH (denumită în continuare „Condor”), care furnizează servicii de transport aerian din mai multe aeroporturi germane în special operatorilor de transport a solicitat deschiderea unei proceduri de insolvență ca urmare a plasării în lichidare a Thomas Cook Group plc (denumită în continuare „grupul Thomas Cook”), care o deține în proporție de 100 %.

În aceeași zi, Republica Federală Germania a notificat Comisiei Europene o măsură de ajutor de salvare în favoarea Condor, limitată la o durată de șase luni. Ajutorul notificat urmărea menținerea unui transport aerian normal și limitarea consecințelor negative cauzate companiei Condor, pasagerilor și personalului ei de lichidarea societății-mamă a acesteia, permițându-i să își continue activitățile până când va ajunge la un acord cu creditorii săi și, dacă va fi cazul, până când va face obiectul cesiunii.

Fără a deschide procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE, Comisia, prin Decizia din 14 octombrie 2019 (denumită în continuare „decizia atacată”)¹, a calificat măsura notificată drept ajutor de stat compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE și al Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate².

Acțiunea în anulare împotriva acestei decizii, **formulată** de compania aeriană **Ryanair DAC** (denumită în continuare „reclamanta”), **este respinsă** de Camera a zecea extinsă a Tribunalului. Cu această ocazie, instanța furnizează printre altele precizări privind examinarea compatibilității ajutoarelor pentru salvare și restructurare cu piața internă din perspectiva regulii prevăzute de orientări, potrivit căreia o întreprindere care face parte dintr-un grup mai mare de întreprinderi nu este eligibilă pentru asemenea ajutoare decât cu condiția ca dificultățile să fie intrinseci și să nu fie rezultatul unei alocări arbitrare a costurilor în cadrul grupului și ca dificultățile să fie prea grave pentru a fi soluționate de către grup.

Aprecierea Tribunalului

Tribunalul respinge, în primul rând, motivele în anulare întemeiate pe faptul că Comisia ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a decis să nu deschidă procedura oficială de investigare în pofida îndoielilor pe care ar fi trebuit să le aibă cu ocazia examinării preliminare a compatibilității ajutorului notificat cu piața internă.

¹ Decizia C(2019) 7429 final a Comisiei din 14 octombrie 2019 privind ajutorul de stat SA.55394 (2019/N) – Germania – Ajutor de salvare în favoarea Condor (JO 2020, C 294, p. 3).

² Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (JO 2014, C 249, p. 1, denumite în continuare „orientările”).

În această privință, reclamanta susținea în special că constatarea compatibilității ajutorului notificat cu piața internă este contrară punctelor 22, 44 litera (b) și 74 din orientări, ceea ce ar fi un indiciu al prezenței unor îndoieli care ar fi trebuit să determine Comisia să deschidă procedura oficială de investigare.

Confirmând totodată că Comisia are obligația de a deschide procedura oficială de investigare în prezența unor îndoieli în ceea ce privește compatibilitatea unui ajutor notificat cu piața internă, Tribunalul înlătură mai întâi critica întemeiată pe încălcarea de către Comisie a punctului 22 din orientări.

În conformitate cu punctul 22 menționat, „[o] întreprindere care face parte dintr-un grup mai mare de întreprinderi [...] nu este, în mod normal, eligibilă pentru ajutor în temeiul [...] orientării[lor], cu excepția cazului în care se poate demonstra că dificultățile întreprinderii sunt intrinseci și nu sunt rezultatul unei alocări arbitrare a costurilor în cadrul grupului și că dificultățile sunt prea grave pentru a fi soluționate de către grup”.

În ceea ce privește segmentul de teză „cu excepția cazului în care se poate demonstra că dificultățile întreprinderii sunt intrinseci și nu sunt rezultatul unei alocări arbitrare a costurilor în cadrul grupului și că dificultățile sunt prea grave pentru a fi soluționate de către grup”, reiese, potrivit Tribunalului, din interpretarea textuală, teleologică și contextuală a punctului 22 menționat că acest segment de teză nu conține decât o sigură condiție care trebuie interpretată în sensul că dificultățile unei întreprinderi care face parte dintr-un grup trebuie să fie considerate ca fiindu-i intrinseci dacă nu sunt rezultatul unei alocări arbitrare a costurilor în cadrul grupului.

În această privință, Tribunalul arată că finalitatea punctului 22 din orientări este de a evita ca un grup de întreprinderi să se dispenseze de costurile, datoriile sau pasivul său asupra unei entități din cadrul grupului făcând ca aceasta să devină astfel eligibilă pentru un ajutor de salvare, în condițiile în care nu ar fi fost eligibilă în alte condiții. În schimb, obiectivul acestui punct nu este de a exclude din domeniul de aplicare al ajutoarelor pentru salvare o întreprindere care face parte dintr-un grup doar pentru motivul că dificultățile sale își au originea în dificultățile întâmpinate de restul grupului sau de o altă societate din cadrul grupului, cu condiția ca dificultățile respective să nu fi fost create în mod artificial sau alocate în mod arbitrar în cadrul grupului respectiv.

În speță, **întrucât reclamanta nu a reușit să infirme concluziile Comisiei potrivit cărora dificultățile întâmpinate de Condor sunt în special rezultatul plasării în lichidare a grupului Thomas Cook, iar nu cel al unei alocări arbitrare a costurilor în cadrul grupului**, aceasta nu a demonstrat existența unor îndoieli în ceea ce privește compatibilitatea măsurii de ajutor notificate cu condiția prevăzută la punctul 22 din orientări.

Această concluzie nu este repusă în discuție de constatarea că dificultățile întâmpinate de Condor erau în această privință legate de radierea creanțelor cu valori importante deținute de ea față de grupul Thomas Cook în cadrul centralizării trezoreriei acestuia. Astfel, centralizarea trezoreriei în cadrul unui grup este o practică curentă și răspândită în cadrul grupurilor de întreprinderi, care vizează să faciliteze finanțarea grupului permițând întreprinderilor din acest grup să realizeze economii la costurile de finanțare. În plus, în speță, acest sistem de centralizare a trezoreriei fusese instituit de grupul Thomas Cook de mai mulți ani și nu se afla la originea dificultăților acestuia.

În lipsa oricărui indiciu concret care să permită stabilirea caracterului arbitrar al sistemului de centralizare a trezoreriei grupului Thomas Cook, nu incumba Comisiei să ancheteze, din proprie inițiativă, asupra caracterului echitabil al sistemului respectiv.

În plus, reclamanta nu a reușit să demonstreze nici existența unor îndoieli la examinarea condiției prevăzute la punctul 22 din orientări, potrivit căreia dificultățile unei întreprinderi care, precum Condor, face parte dintr-un grup mai mare de întreprinderi trebuie să fie prea grave pentru a fi soluționate de către grup. În această privință, Tribunalul amintește, pe de o parte, că **grupul Thomas Cook era el însuși în lichidare și își încetase toate activitățile.** Acesta precizează, pe de altă parte, că Comisia nu era obligată să aștepte rezultatul discuțiilor

având ca obiect o eventuală cesiune a Condor pentru a-și soluționa dificultățile financiare, având în vedere urgența care însoțește orice ajutor pentru salvare și incertitudinea inerentă oricărei negocieri comerciale în curs.

Tribunalul respinge apoi critica întemeiată pe faptul că Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la aspectul dacă ajutorul notificat răspundea cerințelor expuse la punctul 44 litera (b) din orientări, care precizează modalitățile potrivit cărora statele membre pot stabili că falimentul beneficiarului ar putea să genereze o dificultate socială gravă sau o disfuncționalitate puternică a pieței.

În conformitate cu punctul 44 litera (b) din orientări, statele membre pot face această dovadă demonstrând că „există un risc de perturbare a unui serviciu important care este greu de reprodus și în cazul căruia ar fi dificil ca un concurent să ia locul beneficiarului (de exemplu, un furnizor de infrastructură națională)”.

Pentru ca un serviciu să fie considerat „important”, nu este necesar, potrivit Tribunalului, ca întreprinderea care furnizează acest serviciu să joace un rol sistemic esențial pentru economia unei regiuni a statului membru respectiv, nici ca acestea să i se fi încredințat un serviciu de interes economic general sau un serviciu care să aibă importanță la scară națională. Așadar, **în lumina faptului că repatrierea imediată a 200 000-300 000 de pasageri ai Condor cu 50-150 de destinații diferite nu ar fi putut să fie asigurată de alte companii aeriene concurente în termen scurt, Comisia a conchis, în mod întemeiat, în sensul existenței unui risc de perturbare a unui serviciu important care este greu de reprodus, astfel încât ieșirea companiei Condor de pe piață era susceptibilă să conducă la o disfuncționalitate puternică a acestei piețe.**

În sfârșit, Tribunalul înlătură de asemenea ca neîntemeiată critica reclamantei potrivit căreia Comisia ar fi efectuat o examinare incompletă și insuficientă a condiției „pentru prima și ultima dată” a ajutorului pentru salvare, prevăzută la punctul 74 din orientări.

În al doilea rând, Tribunalul respinge motivul întemeiat pe încălcarea obligației de motivare care incumbă Comisiei și, în consecință, acțiunea în totalitate.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536